

Parlementaire hoorzitting

“Crisis in de kinderopvang”

18/05/2022

Consortium Kinderopvang

Leden van het Consortium Kinderopvang

- SOM: Luc Jaminé, Mayke Poesen-Vandeputte
- Vlaams Welzijnsverbond: Hendrik Delaruelle, Mieke Segers
- ACV Puls: Mark Selleslach, Nathalie Winters
- BBTK: Johan Van Eeghem
- ACLVB: Tommy Jonckheere
- ACV Openbare Diensten: Jan Mortier, Christoph Vandenbulcke
- ACOD LRB: Frank Gabriels , Willy Van Den Berge
- VSOA LRB: Serge Meeuws, François Eliat-Eliat
- Gezinsbond: Jeroen Sleurs, Lutgard Vrints
- Expert: Michel Vandenbroeck
- Expert: Peter Emmery

Consortium Kinderopvang

Dank aan Commissie WVGA om

- Problemen te erkennen
- Kinderopvang mee op de politieke agenda te plaatsen
- Het Consortium te beluisteren en uit te nodigen op deze hoorzitting

Consortium Kinderopvang

- Erkenning aan investeringen die tijdens deze legislatuur gebeurd zijn in de sector
  - VIA 6
  - Uitbreidingsbeleid
- Groot draagvlak rond nood aan
  - bijkomende investeringen in kinderopvang (cf. Vlaamse Regering)
  - Maatschappelijk debat over kinderopvang (cf. publieke opinie)

Vertrekken vanuit een visie op kwalitatieve kinderopvang

- Trek de kaart van het kind
- Kinderopvang als professionele en kwalitatieve sector
- Maximale ouderbetrokkenheid
- Gelijkwaardige economische, pedagogische en sociale functie

Waarom investeren in kwalitatieve kinderopvang?

-
- “Eerste duizend dagen”: cruciale en bepalende ontwikkeling
  - ACE’s: goede onderbouw sinds 1998
  - Verband cortisol – kwaliteit: zowel positief als negatief
  - Schadelijke effecten bij slechte kwaliteit
  - Duidelijk positieve effecten bij goede kwaliteit

Maar:

- Kwaliteit van vorming / ondersteuning medewerkers
- Verhouding kinderen / begeleiders

7 actiepunten

Constructieve beleids-
voorstellen op korte en
lange termijn

7 actiepunten

1. Verlaag de ratio naar 1 kinderbegeleider per 5 kinderen in groepsopvang en 1 per 4 kinderen in gezinsopvang. Voorzie de mogelijkheid tot differentiatie (op basis van leeftijd, ondersteuningsnoden, ...)
2. Zet in op voldoende en voldoende kwalitatief personeel met aandacht voor een betere basisopleiding, doorgroeimogelijkheden en ruimte tot levenslang leren
3. Zorg voor een aantrekkelijke sector door in te zetten op betere loon- en arbeidsvoorwaarden, onder andere door correcte statuten die de nodige sociale bescherming bieden (komaf maken met schijnzelfstandigheid, werknemersstatuut onthaalouders uitrollen, ...)
4. Zet in op de uitbouw van omkadering met diverse functies en opleidingsniveaus
5. Stimuleer keuzevrijheid door een voldoende, toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief hoogstaand aanbod
6. Zorg voor financiële leefbaarheid van de organisatoren en realiseer de beloofde groeipaden
7. Zet in op monitoring met specifieke aandacht voor pedagogische kwaliteit, evalueer MeMoQ en open het debat rond inspectie

1. Verlaag de ratio

- Sinds decreet: ratio
  - In theorie:
    - Groepsopvang: max. 8/9 kinderen per aanwezige kinderbegeleider (streven: 1/7)
    - Gezinsopvang: max. 8 kinderen per aanwezige onthaalouder (streven: 1/4)
  - In praktijk: zeer divers beeld in de sector
- Vlaanderen bengelt achteraan de staart!
- Ratio als oorzaak van uitval medewerkers en leidinggevende
  - Vb. positieve ervaring werknemerstatuut

1. Verlaag de ratio

- Goede ratio ook afhankelijk van andere factoren
  - Kwalificaties volwassenen
  - Aantal kinderen met extra zorgnoden
  - Groepsgrootte
  - Infrastructuur
  - ...
- Ratio moet differentiatie mogelijk maken
  - Leeftijd, zorgnood, ...
- Concreet: verlaag de ratio naar
  - 1 op 4 voor de gezinsopvang
  - 1 op 5 voor de groepsoopvang baby's en peuters

2. Voldoende en kwalitatief personeel

-
- Reguliere instroom
    - Structurele opwaardering van de opleidingen “kinderzorg”
    - Kloof verwachtingen sector en competenties afgestudeerden
    - Niveau opleiding optillen
  - Zij-instroom
    - Tijd en middelen ontbreken voor begeleiding op werkvloer
    - Ook gevaren aan zij-instroom
  - Levenslang leren
    - Kindvrije uren
  - Versterken pedagogische kwaliteit
    - Aandeel VTE’s pedagogische bachelors onvoldoende
  - Loopbaanperspectief

3. Betere loon- en arbeidsvoorwaarden en correcte statuten

-
- VIA 6 als opstap:
    - Correctere remuneratie, zowel in private als publieke sector, in geest van Vlaams Loonhuis IF.IC
    - Gedeeltelijke omschakeling T0/T1 naar T2B
    - Fase 5 subsidiegroeipad T2B naar T2A
    - Buitenschoolse kinderopvang: aanzet om verschil in lonen weg te werken met barema T2A
    - Onthaalouders sui generis: onkostenvergoeding verhoogd met 1,70%
    - 272 VTE onthaalouders sui generis omgeschakeld naar werknemersstatuut

➔ Belangrijke stappen, maar bijkomende investeringen nodig

3. Betere loon- en arbeidsvoorwaarden en correcte statuten

- Nood aan correcte statuten die sociale bescherming bieden
  - Schijnzelfstandigheid wegwerken
  - Inzetten op werknemersstatuut voor onthaalouders
- Nood aan aanvaardbaar, marktconform inkomen voor iedereen
  - Gelijk loon voor gelijke voorwaarden (loon- en arbeidsvoorwaarden P.C. 331)
  - Evaluatie subsidietrappen dringt zich op
  - Specifiek voor uitrol BOA: kwaliteit en loon- en arbeidsvoorwaarden moeten verbeteren

4. Betere omkadering met diverse functies en opleidingsniveaus

-
- Diverse taken vragen om diverse functies
    - Kinderopvang = meer dan opvang!
    - Naast kinderbegeleiders
      - Logistiek en administratief personeel
      - Verantwoordelijken
      - Pedagogische coaches
      - ...
  - Koppelen aan schaalgrootte op bestuursniveau?
  - Differentiatie binnen functie kinderbegeleider
    - Meerdere opleidingsniveaus (graduaat)
    - Loopbaanperspectief

5. Keuzevrijheid stimuleren

- Ouders moeten kunnen kiezen
  - Groeps- of gezinsopvang
  - Kleine of grote organisatie
  - IKT of vrije prijs
  - ...
- Voorwaarden?
  - Voldoende aanbod
  - Betaalbaar aanbod
  - Toegankelijk aanbod
  - Gespreid aanbod
  - Kwalitatief aanbod

5. Keuzevrijheid stimuleren

- Vraagt visie op uitbreiding vanuit Vlaamse Overheid
  - Meerjarenplanning
  - Zoveel mogelijk o.b.v. reële noden gezinnen
    - Koppeling met armoedecijfers
    - Rol lokale besturen / lokale loketten / lokaal overleg kinderopvang
    - Sociale mix
    - IKT-systeem nog meer diversifiëren (lager minimum, meer schijven)
  - Financiering
    - Trap 2A
    - Koppeling middelen aan effectieve prestaties staat flexibiliteit in de weg (vb. variërende opvangvragen)
    - Subsidies vanuit Vlaamse overheid aan organisatoren: geen PVF!

6. Financiële leefbaarheid organisatoren

-
- Subsidiegroep deze legislatuur uitrollen
  - Niet-indexering werkingsmiddelen opheffen
    - Cf. stijgende energie- en bouwrijzen
  - Toereikende middelen voor veelheid aan taken
    - Voldoende financiering van basiswerking
    - Middelen voor samenwerking/netwerking
    - Extra subsidies voor extra opdrachten

7. Monitoring pedagogische kwaliteit

- Verder inzetten op MeMoQ
  - Nood aan kindvrije uren om hiermee aan de slag te gaan
  - Vervolgonderzoek (1-meting) nodig
- Inspectie
  - Dialoog met betrokken partijen (o.a. sector, medewerkers, ouders)
  - Focus op kwaliteitsverbetering pedagogisch handelen en zorg
  - Frequente opvolging bij tekorten
  - Kordate keuzes en handhaving indien veiligheid en integriteit in gevaar